

การเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

POTENTIAL AND SKILLS ENHANCEMENT OF HUMAN RESOURCE TOWARDS COMMUNITY BASED TOURISM MANAGEMENT FOR SUSTAINABILITY IN PA MIANG SUBDISTRICT, DOI SAKET DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

กาญจนา สุระ^{1*} และ ภัทรกมล รักสวน^{2*}
Kanchana Sura^{1*} and Pattaragamol Ruksuan^{2*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Subdistrict, Muang District, Chiang Mai Province 50300^{1,2}

*Corresponding author E-mail: k.suruk@gmail.com, patta_29@yahoo.com

(Received: 3 Nov, 2022; Revised: 19 Jun, 2023; Accepted: 19 Jun, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากรในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม 2) พัฒนาการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม และ 3) เพื่อเสนอแนวทางในการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยของงานวิจัย ได้แก่ ผู้นำชุมชน และชาวบ้านตำบลป่าเมี่ยง จำนวนรวมทั้งสิ้น 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้นำชุมชน และประชาชนตำบลป่าเมี่ยง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ทำให้ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนการบริหารจัดการกลุ่ม รวมไปถึงไม่มีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ จึงมีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อการสร้างงาน เพิ่มรายได้ และรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว

จากข้อมูลของชุมชนทำให้มีการดำเนินการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยการรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในชุมชน เรียบเรียง ออกแบบเนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วสร้างเว็บแอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่ข้อมูล <http://www.routebamiang.com/2022/index.php> และจัดอบรมความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ 1) การให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และ 2) การให้ความรู้เรื่องการจัดกิจกรรม เพื่อสนับสนุนให้การทำงานด้านการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ

การเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ หากมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ได้แก่ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากรในการจัดการการท่องเที่ยว 2) การดำเนินการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรโดยพิจารณาความต้องการ ความจำเป็น การสร้างงาน รวมถึงการเพิ่มรายได้ และ 3) การเสนอแนวทางในการยกระดับ

¹ นักวิจัยอิสระ

² อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ศักยภาพและขีดความสามารถการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่ การบริหารจัดการ การพัฒนาบุคคล การพัฒนา
กิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการสร้างจิตสำนึกของชุมชน
เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคล, ทรัพยากรบุคคล, การจัดการการท่องเที่ยว

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study and analyze people's potential to manage their tourism with participatory 2) to develop potential and abilities of the people in tourism management with participation and 3) to provide methods to enhance potential and abilities tourism management of Pamiang Subdistrict, Doi Saket District, Chiang Mai. The target group consisted of 226 Pamiang community leaders and villagers. The research instrument was the questionnaires. Percentage, mean and standard deviation were used. The results were as the following;

Pamiang community leaders and villagers were mostly 51-60 years old and had got the secondary level or lower. This affected their knowledge to manage their community tourism, group management, as well as English knowledge and skills. However, they would like to develop themselves to get good jobs, earn more money, and support the tourism expansion.

According to their information, human potential and abilities enhancement were set by collecting their tourism information, rearranging, creating self-learning English and creating web application <http://www.route.pamiang.com/2022/index.php>. Besides, providing knowledge about community tourism management including 1) community tourism and 2) group management were set to support tourism working efficiently.

Increasing human potential and abilities concepts for knowledge and abilities to manage community tourism with sustainability would achieve if their working was continuous systematically. This included 1) to study and analyze human potential and abilities about tourism management 2) to increase potential and abilities using requirement, needs, jobs, and incomes 3) to provide methods for enhancing potential and abilities to manage tourism such as administration, human development, development of tourism activities and learning resources, public relations, community participatory, and community consciousness cultivation for efficient tourism management and sustainable living standard development.

KEYWORDS: Potential and Skills Enhancement of Human Resource, Human Resource, Tourism Management

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงได้มีนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2022) ได้มีการกำหนดหมุดหมายที่ 2 ประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยกำหนด 4 เป้าหมาย ได้แก่ 1) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้ภาคการท่องเที่ยวมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชนสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าได้ 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม และ 4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการสร้างหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยกำหนดให้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นหนึ่งในประเภทของการท่องเที่ยวอันสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Office of the Secretary of the National Strategy Committee, 2018) ในปี พ.ศ. 2561 จากข้อมูลของ Global Wellness Institute (2018) จัดอันดับประเทศที่มีขนาดตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ใหญ่ที่สุด 20 อันดับแรกของโลกในปี พ.ศ. 2561 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 13 โดยมีตัวเลขการใช้จ่ายอยู่ที่ 12 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มีจำนวนการเดินทางกว่า 12.5 ล้านครั้ง และก่อให้เกิดการจ้างงานประมาณ 5.3 แสนคน จากการที่จังหวัดเชียงใหม่มีชื่อเสียงในด้านการมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย สวยงาม และมีความเป็นเอกลักษณ์ทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติ อากาศที่มีความเย็นสบาย พืชผักผลไม้ที่มีความอุดมสมบูรณ์ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นฐาน

ทางทรัพยากรอันสำคัญที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก จากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (Ministry of Tourism & Sports, 2023) การท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2564 เป็นจำนวน 23,291 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2565 เป็นจำนวน 59,681 ล้านบาท ซึ่งมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 156.24 ล้านบาท

ชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ 49 กิโลเมตรโดยประมาณ สภาพที่ตั้งของชุมชนเป็นจุดที่สำคัญที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว เพราะตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่เป็นทางผ่านไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคเหนือตอนบน ได้แก่ ลำพูน เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ประกอบกับการมีโครงสร้างพื้นฐานที่ครบครัน ได้แก่ การมีถนนเชื่อมโยงไปยังหมู่บ้านภายในตำบลที่มีความสะดวกสบาย การมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ได้แก่ น้ำพุร้อนที่มีแร่ธาตุทางธรรมชาติใช้ในการบำบัดรักษาโรค ผลิตภัณฑ์ประเภทยาที่ทำมาจากสมุนไพร การนวดแผนโบราณ สปา ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวดังกล่าวได้เอื้ออำนวยให้ชุมชนตำบลป่าเมี่ยงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนที่อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยหมู่บ้าน จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านปางอัน หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหม้อ หมู่ที่ 3 บ้านแม่หวาน หมู่ที่ 4 บ้านโป่งกุ่ม หมู่ที่ 5 บ้านปางแพน และหมู่ที่ 6 บ้านโป่งสามัคคี (Office of the Non-Formal and Informal Education: NFE of Pamiang Subdistrict, Doi Saket District, Chiang Mai, n.d.)

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักวิจัย โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูล และการสอบถามจากผู้นำชุมชนและกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พบว่าชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด ยังประสบปัญหาขาดศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการธุรกิจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ

การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวภายในชุมชน และส่งผลต่อรายได้ของชุมชน ทั้งนี้สามารถสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของชุมชนตำบลป่าเมี่ยงในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การจัดการองค์กร ชุมชนยังมีระบบและโครงสร้างขององค์กรที่ไม่ชัดเจน ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่จะเข้ามารับผิดชอบและดูแลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน

การจัดการด้านการตลาด ชุมชนยังขาดความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย ชุมชนยังขาดความรู้และความสามารถในการจัดการผลิตภัณฑ์ การบริการ และการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

การจัดการด้านการเงิน ชุมชนยังขาดความรู้และความสามารถในการจัดการการเงินหมุนเวียน การจัดบันทึกรายการทางการเงินที่ยังไม่เป็นระบบและมีความถูกต้อง

การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ ชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดสรรคนให้ทำงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ บุคลากรยังขาดทักษะด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและแนะนำการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

จากการศึกษาวิจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มุ่งศึกษาแนวทางในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Choosrichom, Srirat & Saejen, 2016) รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Chanin, Areekul, Phoom, Inklam & Duangjinda, 2017) การมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชน (Chuamaungphan, 2018) แต่มีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้อยมาก การวิจัยนี้ได้ใช้แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้เป็นแนวทางในการศึกษา

ทฤษฎีแรก คือ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) อนุชา โสมาบุตร (Somabut, 2018) กล่าวว่าทฤษฎีที่นำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน คือ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

(Constructivist Theory) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ของผู้เรียน ซึ่งถ้าพิจารณาจากรากศัพท์ “Construct” แปลว่า “สร้าง” โดยในที่นี้หมายถึงการสร้างความรู้โดยผู้เรียนนั่นเอง ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เชื่อว่าการเรียนรู้ หรือการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการนำประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง

ส่วนแนวคิดทฤษฎีต่อมา คือ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จของธุรกิจชุมชน ซึ่งนำเสนอโดย นิภาภรณ์ จงวุฒิวะชัย (Jongwutiwes, 2010) กล่าวถึง ปัจจัยกำหนดความสำเร็จของธุรกิจชุมชน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านการบริหาร และการจัดการ มีการกำหนดเป้าหมาย การจัดโครงสร้าง การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน 2) ปัจจัยด้านการผลิต ออกแบบการคิดค้นรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 3) ปัจจัยด้านการตลาด มีการวางแผนทางด้านการตลาด มีการกำหนดราคาของสินค้าไว้เป็นมาตรฐาน และมีการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบต่าง ๆ 4) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม 5) ปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์กิจกรรมกับภายนอก เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ เงินทุน และการฝึกทักษะ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ 6) ปัจจัยด้านสวัสดิการภายในกลุ่ม มุ่งให้เกิดการกินดีอยู่ดีของสมาชิกภายในกลุ่ม 7) ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่าย ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มในการผลิต จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ และยังรวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ อีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่งานวิจัยดังต่อไปนี้

พิกุล สายดวง (Saiduang, 2017) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มอาชีพท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาชุมชนบ้านชะชอมอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สาเหตุปัญหา

ของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เกิดจากกลุ่มขาดทักษะ การพัฒนาทางด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง มีระดับการศึกษา ค่อนข้างต่ำ อีกทั้งไม่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม และการบริหารการจัดการท่องเที่ยว และงานวิจัยของ วราภรณ์ อ่อนคำ (Onkhum, 2021) ศึกษาศักยภาพ ในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกรณีศึกษา กลุ่มอาชีพการทอเสื่อกก แม่บ้านตะวันสีทอง บ้านท่าเลี้ยว ตำบลสะอาด อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) กลุ่มมีการจัดโครงการอบรมภายในชุมชนโดยวิทยากร และการสนับสนุนให้ความรู้จากภาครัฐและเอกชน เช่น การแนะนำช่องทางจำหน่ายสินค้าชุมชนและการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์ 2) การศึกษาดูงานนอกพื้นที่เกี่ยวกับสินค้า นำมาต่อยอดพัฒนาสินค้าของกลุ่ม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น รวมไปถึงหนึ่งในพันธกิจสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ที่มุ่งเน้นการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ท้องถิ่น จึงเห็นความสำคัญและจำเป็นในการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบุคลากรในชุมชน ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นของการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิง สุขภาพอันประกอบไปด้วย การจัดการองค์กร การจัดการ ตลาด การจัดการการเงินและบัญชี รวมทั้งการจัดการ ทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และยกระดับ ศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของชุมชน อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการวิจัยที่จะเป็น ประโยชน์ต่อชุมชนในการยกระดับคุณภาพการให้บริการ ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ดีขึ้น เพื่อที่จะตอบสนอง ต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว สนับสนุนให้ชุมชน มีความเข้มแข็งและสามารถอยู่รอดได้ในท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกัน ผลจากการศึกษาวิจัยใช้เป็นแนวทางให้กับชุมชนการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพที่มีบริบทคล้ายคลึงกับชุมชนตำบลป่าเมี่ยง ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อยกระดับศักยภาพชุมชนของตนเองต่อไป และก่อให้เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเป็นเครือข่ายร่วมกัน ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากร ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบล ป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถ ของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมี ส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัด เชียงใหม่
3. เพื่อเสนอแนวทางในการยกระดับศักยภาพ และขีดความสามารถการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการดำเนินวิจัย

การดำเนินงานครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีการสร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร เกี่ยวกับระดับ ความคิดเห็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร และระดับความต้องการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของชุมชนในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคล ให้มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและ ผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง ในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้นำชุมชน และชาวบ้านตำบลป่าเมี่ยงมีจำนวน 3,437 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการ และ ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเท่านั้น จำนวนทั้งสิ้น 226 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม เรื่องความต้องการต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยมีค่าระดับ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

3. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำบลป่าเมี่ยง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา รวมทั้งสื่อมวลชน จำนวน 2 คน จากนั้นตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content

Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง เนื้อหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยว และสื่อมวลชนที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในการเผยแพร่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลในรูปแบบการสนทนากลุ่ม การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์

3. ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 5 ส่วน 1) ข้อมูลอำเภอดอยสะเก็ด 2) ข้อมูลทั่วไปตำบลป่าเมี่ยง 3) ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง 4) ข้อมูลประเพณีในตำบลป่าเมี่ยง และ 5) ข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ตำบลป่าเมี่ยง

4. นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง จำนวน 10 บท

5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ และผลิตสื่อมวลชนเพื่อเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบออนไลน์และออฟไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนของคำถามปลายเปิดใช้วิธีเรียงลำดับความถี่ตามหัวข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการทำงานในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้นำชุมชนและชาวบ้านตำบลป่าเมี่ยงมีจำนวน 3,437 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการ และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเท่านั้น มีจำนวนทั้งหมด 226 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และ 3) ข้อเสนอแนะ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยมีค่าระดับ 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. ออกแบบแบบสอบถาม โดยมีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ราย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการ จำนวน 2 ราย และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 ราย จากนั้นตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ จำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1970) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลในรูปแบบการทำ Focus Group โดยการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์

3. จัดประชุมตัวแทนกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปของตำบลป่าเมี่ยง โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปตำบลป่าเมี่ยง 2) แหล่งท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง 3) สินค้าและผลิตภัณฑ์ในตำบลป่าเมี่ยง 4) ข้อมูลโครงการต่าง ๆ ที่เคยดำเนินการ และ 5) การบริหารจัดการกลุ่มในตำบลป่าเมี่ยง

4. นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน รวมทั้งปัญหาและความต้องการของชุมชน

5. ให้องค์ความรู้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการบริหารจัดการกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1970)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากรในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้นำชุมชน และประชาชนตำบลป่าเมี่ยง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ทำให้ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน การบริหารจัดการกลุ่ม รวมไปถึงไม่มีความรู้ทักษะภาษาอังกฤษ แต่ทั้งนี้จากการสอบถามผู้นำชุมชน และประชาชนตำบลป่าเมี่ยง ทำให้ทราบถึงภาพรวมของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง ดังต่อไปนี้

ภาพรวมจุดแข็งของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง

1. มีสถานที่สำคัญ คือ วัด
2. มีน้ำตกทางธรรมชาติที่สวยงามและมีชื่อเสียง
3. มีผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูกด้วยตนเอง
4. มีสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่

การเพาะปลูกและทำเกษตรกรรม

ภาพรวมจุดอ่อนของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้จากภาคเกษตรเป็นหลัก
2. ไม่มีผู้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าภายในหมู่บ้าน
3. ไม่มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
4. ไม่มีตราสัญลักษณ์ของตนเอง
5. ยังไม่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง
6. ไม่มีการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจน
7. ไม่มีการทำการตลาดที่หลากหลาย
8. หมู่บ้านยังไม่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากนัก
9. หมู่บ้านติดกับถนนสายหลัก แต่ไกลจากตัวเมืองเชียงใหม่พอสมควร
10. ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการการท่องเที่ยว
11. ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว และด้านภาษาอังกฤษ
12. ไม่มีกลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกลุ่ม

ภาพรวมโอกาสของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง

1. ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน เช่น การดำเนินโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่เข้ามาร่วมสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. ได้รับองค์ความรู้ที่หลากหลายจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย เช่น การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านต่าง ๆ การบริหารจัดการกลุ่มภายในชุมชน เป็นต้น

3. ได้รับการอบรม และเลื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยว เช่น คำศัพท์ บทสนทนา คำอ่าน และคำแปล เป็นต้น

4. มีวิทยากรจากโครงการวิจัย สนับสนุนการผลิตสื่อนวัตกรรม เช่น เว็บไซต์แอปพลิเคชัน QR Code และคู่มือ

ภาพรวมอุปสรรคของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง

1. เนื่องจากสภาวะโรคระบาดโควิด 19 ที่ยังระบาดอยู่ทั่วโลกทำให้ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว
2. ยังไม่มีโครงการสนับสนุนการพัฒนาด้านการตลาดให้แก่ชุมชน
3. งบประมาณสนับสนุนจากทางภาครัฐมีไม่เพียงพอ และค่อนข้างจำกัด

จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน เกี่ยวกับความต้องการเรียนรู้เรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการบริหารจัดการกลุ่มของประชาชน แบบสอบถามชุดที่ 1 เกี่ยวข้องกับความต้องการในการเพิ่มศักยภาพและทักษะทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามชุดที่ 2 เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมีดังตารางที่ 1-3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง อำเภอค้อยสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความสนใจหรือเห็นคุณค่าของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่เป็นพื้นฐานสำคัญด้านการท่องเที่ยว	4.42	0.98	มากที่สุด
2. ท่านเห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในการสนทนาภาษาอังกฤษจะช่วยให้ท่านแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในตำบลป่าเมี่ยงได้มากขึ้น	4.53	0.64	มากที่สุด
3. ท่านเห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในการสนทนาภาษาอังกฤษจะช่วยให้ท่านให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวได้มากขึ้น	4.65	0.62	มากที่สุด
4. ท่านเห็นว่าการเพิ่มทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษจะช่วยให้ท่านเป็นสื่อกลางในการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยงได้มากขึ้น	4.5	0.81	มากที่สุด
5. ท่านต้องการอบรมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เพื่อสร้างความมั่นใจที่จะนำไปใช้งานด้านการท่องเที่ยวได้	4.46	0.90	มากที่สุด
รวม	4.51	0.79	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความต้องการเพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยง อำเภอค้อยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.79) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในการสนทนาภาษาอังกฤษจะช่วยให้ท่านให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.62)

รองลงมา คือ ท่านเห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในการสนทนาภาษาอังกฤษจะช่วยให้ท่านแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในตำบลป่าเมี่ยงได้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีความสนใจหรือเห็นคุณค่าของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่เป็นพื้นฐานสำคัญด้านการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.98)

ตารางที่ 2 สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านกลยุทธ์	3.29	0.56	ปานกลาง
ด้านโครงสร้าง	3.46	0.62	มาก
ด้านระบบ	3.41	0.66	มาก
ด้านแบบของการบริหาร	3.69	0.59	มาก
ด้านบุคลากร	3.57	0.69	มาก
ด้านความสามารถ	3.74	0.64	มาก
ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร	3.61	0.78	มาก
รวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 0.60) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านความสามารถ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านแบบของการบริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 3 สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านคุณภาพของงาน	3.52	0.62	มาก
ด้านปริมาณงาน	3.59	0.62	มาก
ด้านเวลา	3.62	0.58	มาก
ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	3.71	0.68	มาก
รวมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร	3.61	0.57	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.57) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านเวลาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านคุณภาพของงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.62)

2. การพัฒนาในการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2.1 จากข้อมูลของชุมชนทำให้มีการดำเนินการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1.1. ด้านการท่องเที่ยวในชุมชน

หมู่ที่ 1 บ้านปางอ้าน ได้แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัดปางอ้าน ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ในส่วนของผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้าน ได้แก่ ใบชาและเห็ดหอม

หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหม้อได้แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตกห้วยหม้อ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ชมพันธุ์พืชท้องถิ่น เช่น เมี่ยง ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ในส่วนของผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้าน ได้แก่ กาแฟและเห็ดหอม

หมู่ที่ 3 บ้านแม่หวานได้แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ อุทยานแม่ตะไคร้ ในส่วนของผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้าน ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ

หมู่ที่ 4 บ้านโป่งกุ่มได้แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ สวนรุกขชาติดงเย็น วัดโป่งน้ำร้อน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ไม่มีการแนะนำในส่วนของผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้าน

หมู่ที่ 5 บ้านปางแฟนได้แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัดปางแฟน ชมวิถีชีวิตปะกาเกอญอ ในส่วนของผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้านได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ และผ้าทอหมู่บ้านปะกาเกอญอ

หมู่ที่ 6 บ้านโป่งสามัคคีได้แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้านได้แก่ ข้าวหลาม และขนมทองม้วน

2.1.2 เรียบเรียง ออกแบบเนื้อหาภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยงเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

บทที่ 1 การแนะนำตัว (Introducing Oneself)	3) กิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยว
บทที่ 2 การแนะนำบุคคล (Introducing Someone)	พื้นที่เชื่อมโยง
บทที่ 3 การแนะนำสถานที่ (Describing Places)	4) ที่มงาน และฝ่ายกิจกรรมด้าน
บทที่ 4 การบอกความหมายคำศัพท์ (Defining Word)	5) การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
บทที่ 5 น้ำพุร้อน (Hot Spring)	โดยมีการรวมกลุ่มจากกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน
บทที่ 6 รูปปั้นพระในวัด (Images in the Temples)	6) การประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน
บทที่ 7 รูปปั้นในวัด (Statues in the Temples)	ท่องเที่ยวโดยชุมชน
บทที่ 8 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง (Wall Paintings)	7) สรุปผลการดำเนินงานและ
บทที่ 9 ของดีตำบลป่าเมี่ยง (Pamiang Products)	การกระจายรายได้แก่ชุมชน
บทที่ 10 สิ่งที่มีชื่อเสียงของหมู่บ้าน (Outstanding Items)	2.3.2 การให้ความรู้เรื่องการจัดการกลุ่ม
	มีรายละเอียดดังต่อไปนี้
	1) ขั้นตอนการพัฒนากลุ่ม
	2) ปัจจัยสนับสนุนให้การทำงาน
	เป็นทีมมีประสิทธิภาพ

3. การเสนอแนวทางในการยกระดับศักยภาพ และขีดความสามารถการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการดำเนินการวิจัย พบว่า มีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวชุมชนของตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการ

3.1.1 ชุมชนควรมีการวางแผนระยะสั้น และระยะยาว เช่น แผนการปฏิบัติงาน 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เป็นต้น

3.1.2 ชุมชนควรมีการสรุปผลการทำงาน ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เช่น สรุปผลการทำงาน รายเดือน และรายปี ที่แสดงผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค สิ่งที่ต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมจากการทำงาน รายรับรายจ่าย เป็นต้น

3.1.3 ชุมชนควรริเริ่มจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน โดยมีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ระบุรายชื่อ รวมถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน

3.2 ด้านการพัฒนาบุคคล

3.2.1 ชุมชนควรมีการจัดอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสัปดาห์ละ 1 วัน สำหรับประชาชน

2.1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลไปเรียบเรียงออกแบบสื่อวัฒนธรรมเว็บแอปพลิเคชัน โดยมีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและความเหมาะสมในการเผยแพร่จากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 คน ทั้งในส่วนเนื้อหา และสื่อวัฒนธรรม

2.2 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเว็บแอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่ข้อมูล <http://www.route.pamiang.com/2022/index.php> ได้แก่ ศาสนสถาน แหล่งการเรียนรู้ ประเพณี และภาษาอังกฤษพื้นฐาน เป็นต้น

2.3 จัดอบรมความรู้ด้านการท่องเที่ยว โดยชุมชน โดยวิทยากรที่มีความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยว โดยชุมชนและวิทยากรที่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการ มาให้ความรู้ 2 เรื่อง ได้แก่

2.3.1 การให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แผนที่หมู่บ้านโดยละเอียด และของดีบ้านเราจากภูมิปัญญาในหมู่บ้าน

2) การตลาดกับผู้ประกอบการ

ในหมู่บ้าน โดยมีการแบ่งกลุ่มตามอายุ หรือประเภทของงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เยาวชน ผู้ประกอบการ พนักงานกลุ่มต่าง ๆ เพื่อเพิ่มการรับรู้ข้อมูล สร้างการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง สามารถนำไปต่อยอดทางการศึกษาและอาชีพได้

3.2.2 ชุมชนควรมีการให้ความรู้ด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อการบริการและดูแลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน

3.2.3 ชุมชนควรมีการศึกษาดูงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากชุมชนอื่น ๆ ที่เป็นต้นแบบ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเห็นตัวอย่างการทำงานจากสถานการณ์จริง

3.3 ด้านการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้

3.3.1 ชุมชนควรมีการรวบรวมข้อมูลประเพณี สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัดและศาสนสถาน การละเล่น การแสดงด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น อาหาร การทอผ้า การเพาะปลูก รวมไปถึงแหล่งเรียนรู้ที่โดดเด่น เพื่อนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยว

3.3.2 ชุมชนควรมีการสร้างเส้นทาง และโปรแกรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือ โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ เป็นต้น

3.4 ด้านการประชาสัมพันธ์

3.4.1 ชุมชนควรสร้างช่องทางออนไลน์เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง และดำเนินการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน

3.4.2 ชุมชนควรจัดทำวิดีโอแนะนำแหล่งท่องเที่ยว อาหาร และประเพณีต่าง ๆ

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

3.5.1 ชุมชนควรสร้างการมีส่วนร่วมให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนร่วมจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน เป็นต้น

3.5.2 เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มปัจจุบันเป็นผู้ใหญ่ในช่วง 51-60 ปี จึงควรสนับสนุนให้เยาวชนเป็นสมาชิกในกลุ่มการท่องเที่ยว เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน รองรับการเปลี่ยนผ่านของกลุ่ม และสร้างมุมมองการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนที่หลากหลาย

3.6 ด้านการสร้างจิตสำนึกของชุมชน

3.6.1 การสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนช่วยกันดูแลความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว ปลูกฝังให้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นเจ้าของชุมชน เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนได้

3.6.2 การสร้างคุณธรรม และความสมเหตุสมผลให้กับชุมชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว เช่น ในการทำราคาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ควรแสดงค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน และหากมีค่าใช้จ่ายอื่นเพิ่มเติม ควรมีการแจ้งให้ทราบทุกครั้ง ไม่เปิดโอกาสให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบ

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากรในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้นำชุมชน และชาวบ้านตำบลป่าเมี่ยง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ทำให้ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน การบริหารจัดการกลุ่ม รวมไปถึงไม่มีความรู้ทักษะภาษาอังกฤษ

2. การพัฒนาในการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2.1 จากข้อมูลของชุมชนทำให้มีการดำเนินการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยการรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในชุมชน เรียบเรียง ออกแบบเนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยนำข้อมูลไปเรียบเรียงออกแบบสื่อนวัตกรรมเว็บแอปพลิเคชัน โดยมีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง เหมาะสมในการเผยแพร่จากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญจากชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 ราย ทั้งในส่วนเนื้อหา และเว็บแอปพลิเคชัน

2.2 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเว็บแอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่ข้อมูล <http://www.route>

pamiang.com/2022/index.php ได้แก่ ศาสนสถาน แหล่งเรียนรู้ ประเพณี และภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวตำบลป่าเมี่ยงเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

2.3 จัดอบรมความรู้ด้านการท่องเที่ยว โดยชุมชน โดยวิทยากรที่มีความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนและวิทยากรที่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการมาให้ความรู้ 2 เรื่อง ได้แก่ การให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการให้ความรู้เรื่องการจัดการกลุ่ม

3. การเสนอแนวทางในการยกระดับศักยภาพ และขีดความสามารถการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการดำเนินการวิจัย พบว่า เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของชุมชนของตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการ

3.2 ด้านการพัฒนาบุคคล

3.3 ด้านการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้

3.4 ด้านการประชาสัมพันธ์

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

3.6 ด้านการสร้างจิตสำนึกของชุมชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาโครงการ “การเพิ่มศักยภาพ และทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่” สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากรในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้นำชุมชน และชาวบ้านตำบลป่าเมี่ยง ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดการ

ท่องเที่ยวโดยชุมชน การบริหารจัดการกลุ่ม รวมไปถึงไม่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ จากงานวิจัยพบว่าประชาชนที่มีความรู้ต่ำ ส่งผลให้ไม่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม การท่องเที่ยว และภาษาอังกฤษ ผู้ที่มีอายุมาก แต่มีความรู้ต่ำ การพัฒนาด้านความรู้เกิดขึ้นได้ยากหรือล่าช้า เนื่องจากไม่มีเวลาเรียนรู้ ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของของพิกุลสายดวง (Saiduang, 2017) เรื่อง การศึกษาความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มอาชีพท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาชุมชนบ้านชะจอมอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สาเหตุปัญหาของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เกิดจากกลุ่มอาชีพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เป็นกลุ่มที่ขาดทักษะการพัฒนาทางด้านภาษาอย่างต่อเนื่องและระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ เป็นชาวบ้านที่ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านวิถีชีวิตและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งไม่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ดังนั้นการขาดการฝึกฝนด้านการสื่อสารไม่จำเป็นการพูด การฟัง รวมไปถึงความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและการท่องเที่ยวนั้นย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารและการทำงานได้

2. การพัฒนาในการยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลไปเรียบเรียง ออกแบบสื่อนวัตกรรมเว็บแอปพลิเคชัน โดยผ่านการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง ความเหมาะสมในการเผยแพร่จากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในชุมชนตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 คน ทั้งในด้านเนื้อหา รวมไปถึงเว็บแอปพลิเคชัน และได้ทำการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บแอปพลิเคชันให้กับชุมชนตำบลป่าเมี่ยงให้สามารถนำเว็บแอปพลิเคชันไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา และการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน ได้แก่ การให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

และการให้ความรู้เรื่องการจัดการกลุ่ม สอดคล้องกับ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) ของอนุชา โสมาบุตร (Somabut, 2018) ซึ่งได้ระบุว่า การเรียนรู้ หรือการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายใน ของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ โดยการนำ ประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมและสารสนเทศ ใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง นอกจากนี้ การนำ แอปพลิเคชันมาใช้ประโยชน์ในการสร้างการเรียนรู้ และการรับรู้ มีข้อดี คือ สามารถใช้งานได้ทันทีโดยไม่ต้อง ติดตั้งซอฟต์แวร์บนอุปกรณ์ของผู้ใช้ ผู้ใช้สามารถเข้าถึง ใช้งานโปรแกรมได้ตลอดเวลา แอปพลิเคชันสามารถใช้ ประโยชน์และสร้างคุณค่าทางการเรียนรู้ได้มากเนื่องจาก สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ทั้งระบบปฏิบัติการไอโอเอส (ios) และระบบปฏิบัติการ แอนดรอยด์ (Android) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภรณ์ อ่อนคำ (Aonkham, 2021) ที่ได้ดำเนินการ ศึกษาศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษากลุ่มอาชีพการทอเสื่อกก แม่บ้านตะวันตก บ้านท่าเสี้ยว ตำบลสะอาด อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการพัฒนาการทอเสื่อกกให้เกิดมูลค่าที่นำมาผลิตและ จัดทำเป็นกลุ่มอาชีพของชุมชน ทั้งยังมีการจัดโครงการ อบรมภายในชุมชนโดยวิทยากรและไปศึกษาดูงาน นอกพื้นที่เกี่ยวกับสินค้าเพื่อนำมาต่อยอดพัฒนาสินค้า ของกลุ่ม ซึ่งแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวสนับสนุนผล การวิจัยไปในทิศทางเดียวกัน

3. การเสนอแนวทางในการยกระดับศักยภาพ และขีดความสามารถการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการดำเนินการวิจัย พบว่า เทศบาลตำบล ป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีกลยุทธ์ ในการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการขยายตัวด้าน การท่องเที่ยวชุมชนของตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการ
- 2) ด้านการพัฒนาบุคคล
- 3) ด้านการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้
- 4) ด้านการประชาสัมพันธ์
- 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

6) ด้านการสร้างจิตสำนึกของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์ (Jongwutiwes, 2010) ที่กล่าวถึงปัจจัยกำหนดความสำเร็จของธุรกิจชุมชน

- 1) ปัจจัยด้านการบริหารและการจัดการ
- 2) ปัจจัยด้าน การผลิตรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่
- 3) ปัจจัย ด้านการตลาด
- 4) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก
- 5) ปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์กิจกรรมกับภายนอก
- 6) ปัจจัยด้านสวัสดิการภายในกลุ่ม
- 7) ปัจจัยด้านการ สร้างเครือข่าย ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสนับสนุนแนวทางการ เพิ่มศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภรณ์ อ่อนคำ (Aonkham, 2021) ซึ่งศึกษาศักยภาพในการบริหารจัดการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกรณีศึกษากลุ่มอาชีพการทอเสื่อกก แม่บ้านตะวันตก บ้านท่าเสี้ยว ตำบลสะอาด อำเภอ โพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางในการบริหาร จัดการกลุ่ม ชุมชนได้คำนึงถึงการพัฒนาและต่อยอด อย่างต่อเนื่อง โดยมีการอบรม ปลูกฝังให้กับคนรุ่นใหม่ ในหมู่บ้านให้อนุรักษ์และสืบสานอาชีพที่บรรพบุรุษได้ สืบทอดกันมา ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการฝึกอบรม และให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น แนะนำช่องทางการจัดจำหน่าย สินค้าชุมชน นอกจากนี้ การผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์และ สามารถดึงดูดเด่นของสินค้าออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวสนับสนุนผลการวิจัยไป ในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จุดแข็งของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ของชุมชนตำบลป่าเมี่ยง ได้แก่ ประชาชนมีความภาคภูมิใจ ต่อเอกลักษณ์ของชุมชน และมีความต้องการที่จะพัฒนา การท่องเที่ยวในชุมชน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐในชุมชน เช่น เทศบาลตำบล และสถานศึกษา จึงควรให้ประชาชน ในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ของชุมชน เช่น ร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยว ร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยว และ ร่วมเป็นผู้นำดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในชุมชนตำบลป่าเมี่ยงส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวได้ ประชาชนภายในชุมชนยังไม่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษนอกจากนี้ ในด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า ไม่เคยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ไม่มีการจัดโปรแกรมทัวร์ ไม่มีการจัดทำปฏิทินสำหรับจัดกิจกรรมท่องเที่ยว การดำเนินงานที่ผ่านมาจึงอาจเป็นลักษณะของการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า อีกทั้งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาภายในชุมชนเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพและทักษะของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนของตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จึงควรมีการดำเนินการในเชิงรุก และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

จากการสร้างเว็บแอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนตำบลป่าเมี่ยง และการออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในเว็บแอปพลิเคชัน <http://www.routepamiang.com/2022/index.php> ทำให้เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง และสถานศึกษาในตำบลป่าเมี่ยงสามารถนำเว็บแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้นไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเยาวชนและประชาชนในตำบลป่าเมี่ยง รวมทั้งสามารถเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวของตำบลผ่านเว็บแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้น

นอกจากนี้ จากการดำเนินการวิจัย พบว่า เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวชุมชนของตนเอง ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการ
- 2) ด้านการพัฒนาบุคคล
- 3) ด้านการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้
- 4) ด้านการประชาสัมพันธ์
- 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 6) ด้านการสร้างจิตสำนึกของชุมชน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในภาพรวมดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชุมชนควรมีการจัดทำแผนการท่องเที่ยวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมไปถึงผู้มีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อสร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาร่วมกัน จะทำให้เกิดความสามัคคีภายในชุมชนได้

2. ชุมชนควรมีการจัดทำระเบียบข้อบังคับในชุมชนเกี่ยวกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สมาชิกและนักท่องเที่ยวยึดถือร่วมกัน เช่น มีการส่งเสริมให้ใช้วัสดุธรรมชาติในการบรรจุภัณฑ์ การห้ามทิ้งขยะลงแม่น้ำ คูคลอง และห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะ ไม่ส่งเสียงดังภายในชุมชน เป็นต้น เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถดำรงอยู่คู่กับการดำเนินชีวิตของผู้นับในชุมชนได้อย่างยั่งยืนโดยไม่กระทบหรือทำลายวิถีชีวิตของคนในชุมชนอีกด้วย

3. คณะกรรมการและผู้นำชุมชนควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชนเพิ่มมากขึ้น มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบ สร้างความเสมอภาคและยุติธรรมในการจัดสรรผลประโยชน์ภายในชุมชนด้วย

4. ชุมชนควรมีการปลูกฝังคนรุ่นใหม่ให้เกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มเยาวชนปัจจุบันผู้ปกครองมักส่งบุตรหลานไปเรียนหนังสือในเมืองใหญ่ การสร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าของชุมชน ความรักในภูมิปัญญาของชุมชน ความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เยาวชนกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนและการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง รวมไปถึงรักษาสีที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนให้คงดำรงอยู่สืบไป

5. เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง ควรมีการสนับสนุนให้คณะกรรมการที่ดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวชุมชนมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานหมู่บ้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้นแบบภายในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดใกล้เคียง เพื่อเพิ่มศักยภาพและความรู้ด้านอื่น ๆ

6. เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง ควรสร้างเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเยาวชนและประชาชนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนตำบลป่าเมี่ยง เช่น มีการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นภายในชุมชน

7. การพัฒนาทักษะของประชาชนภายในชุมชน ให้มีสมรรถนะที่หลากหลาย เช่น ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการบริการ ทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาแนวทาง ในการพัฒนาจัดการท่องเที่ยว เช่น การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ควรมีการขยายรูปแบบการจัดการอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อให้คนในชุมชนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพในการสร้างงาน สร้างรายได้

3. ควรมีการขยายขอบเขตในการเพิ่มข้อมูล ด้านการท่องเที่ยวและการให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ผ่านเว็บแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Chanin, O., Areekul, P., Phoom, J., Inklam, S., and Duangjinda, P. (2017). *Empowerment process for community base tourism management practices learning participation for support community base tourism Amod, Tamod District, Phattalung Province*. Retrieved from <https://www.repository.rmutsv.ac.th/handle/123456789/2554> [In Thai]
- Choosrichom, J., Srat, P., and Saejen, N. (2016). A study of potential health promotion tourism: A case study at Hot Springs Parks, Wanghin Sub-District, Bang Khan District, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand. *Silpakorn University Journal*, 35(3), 91–114. [In Thai]
- Chuamaungphan, N. (2018). Tourism patterns in tourist attractions for the development of revisit tourism destinations in Nakhon Pathom province and its linkage areas. *Journal of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University*, 20(2), 53–58. [In Thai]
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing*. (3rd ed). New York: Harper and Row.
- Global Wellness Institute. (2018). *Health tourism economy*. Retrieved from <https://pmuc.or.th/wp-content/uploads/2021/10/Policy-Brief-Vol-06.pdf> [In Thai]
- Jongwutiwes, N. (2010). Factors affecting the success of community business management in Mueang District, Roi-et Province. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 4(2), 103 – 111. [In Thai]
- Ministry of Tourism & Sports. (2023). *Domestic tourism statistic (Classify by region and province 2022)*. Retrieved from <https://www.mots.go.th/news/category/657> [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2022). *The thirteenth national economic and social development plan (2023 – 2027)*. Retrieved from <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan13> [In Thai]
- Office of the Non-Formal and Informal Education: NFE of Pamiang Subdistrict, Doi Saket District, Chiang Mai. (n.d.). *Pamiang history*. Retrieved from <https://sites.google.com/a/cmi.nfe.go.th/nfepamiang/aboutus/history> [In Thai]
- Office of the Secretary of the National Strategy Committee. (2018). *Tourism*. Retrieved from <http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2019/04/05-Tourism.pdf> [In Thai]

- Onkhum, V. (2021). Potential for managing community enterprise groups case study of occupational groups weaving of Reed Mats Tawan Seethong, Tha Seaw Village, Sa at Sub-district, Pho Chai District, Roi Et Province. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 7(6), 255–270. [In Thai]
- Saiduang, P. (2017). The study on the needs of English language communication for conservative tourism of homestay tourism groups: A case study of Ban Sasom Village, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province. *Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 8(1), 284–300. [In Thai]
- Somabut, A. (2018). *Constructionism*. Retrieved from <http://www.finding.co.th/it-solutions/human-resources-hr/14-it-solutions/human-resources-hr/85-constructivist-theory.html> [In Thai]

